

Cẩm nang TRANG NGUYỄN TIẾNG VIỆT

Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức

Lớp 5

Phần 1: Thành ngữ - Tục ngữ

Em hãy điền một từ còn thiếu vào chỗ trống sau:

STT	Thành ngữ - Tục ngữ
1	Tiên học, hậu học văn
2	Tôn trọng đạo
3	Đi một ngày đàng một sàng khôn
4	Ăn quả kẻ trồng cây
5	Uống nước nhớ
6	Chim có, người có tông
7	Lá về cội
8	Ơn nghĩa nặng
9	Cáo chết ba năm quay đầu về
10	Đền ơn nghĩa
11	Lá đùm lá rách
12	Thương người như thể thân
13	Nhường cơm áo
14	Chia sẻ buồn
15	Nhập tùy tục

Phần 1: Thành ngữ - Tục ngữ

Em hãy điền một từ còn thiếu vào chỗ trống sau:

STT	Thành ngữ - Tục ngữ
16	Ăn trông, ngồi trông hướng
17	Kính đắc thọ
18	Kính trên nhường
19	Kính yêu trẻ
20	Trẻ cha, già cậy con
21	Chỗ mẹ nằm, chỗ ráo con lặn
22	Con cha như nhà có nóc
23	Con hơn cha là nhà có
24	Môi hở răng
25	Kề sát cánh
26	Một con ngựa đau cả tàu cỏ
27	Muôn như một
28	Rừng vàng biển
29	Lên xuống ghềnh
30	Đất chim đậu

Phần 1: Thành ngữ - Tục ngữ

Em hãy điền một từ còn thiếu vào chỗ trống sau:

STT	Thành ngữ - Tục ngữ
31	Quạ tắm thì ráo, sáo tắm thì
32	Mau sao thì, vắng sao thì mưa
33	Ao sâu cả
34	Mưa gió hòa
35	Có thì nên
36	Có công mài sắt có ngày nên
37	Thất bại là thành công
38	Kiến tha cũng đầy tổ
39	Tre già mọc
40	Trẻ non dạ
41	Tre non dễ
42	Đói cho sạch, rách cho
43	Ở hiền gặp
44	Ác giả ác
45	Nhân chi sơ, tính bản

Phần 1: Thành ngữ - Tục ngữ

Em hãy điền một từ còn thiếu vào chỗ trống sau:

STT	Thành ngữ - Tục ngữ
46	Nhất tự vi sư, tự vi sư
47	Ngọc bất trác, bất thành
48	Nhân bất, bất tri lí
49	Khai lập địa
50	Sinh cơ nghiệp
51	Đồng hiệp lực
52	An cư lạc
53	Công thành toại
54	Mã thành công
55	 nghĩa khinh tài
56	Trung quân quốc
57	Cẩn tắc ưu
58	Đức vọng trọng
59	Quang chính đại
60	Hữu danh thực

Phần 1: Thành ngữ - Tục ngữ

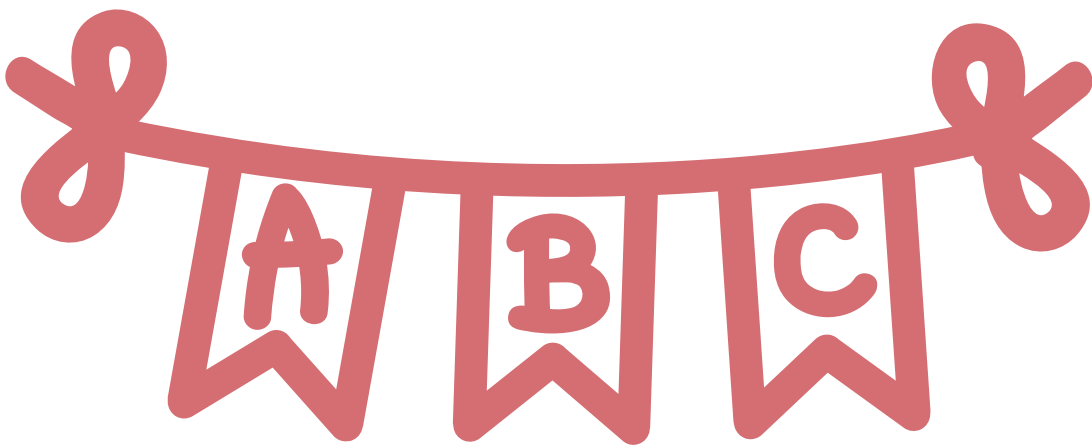
Em hãy điền một từ còn thiếu vào chỗ trống sau:

STT	Thành ngữ - Tục ngữ
61	Hữu vô mưu
62	Hữu xạ tự nhiên
63	Bồng tiên cảnh
64	Sơn thủy hữu
65	Tam tài giả, thiên địa
66	Tam quang giả, nguyệt tinh
67	Nhập gia tùy tục, nhập tùy khúc
68	Huynh như thủ túc
69	Tam nhân đồng hành tất hữu ngã
70	Thiên biến hóa
71	Thập toàn mỹ
72	Thuần phong mỹ
73	Vô lượng biên
74	Vô thủy chung
75	Y cảm hương

Phần 1: Thành ngữ - Tục ngữ

Em hãy điền một từ còn thiếu vào chỗ trống sau:

STT	Thành ngữ - Tục ngữ
76	Con là đầu cơ nghiệp
77	Khoai đất lạ, ma đất
78	Người đẹp vì, lúa tốt vì phân
79	Ăn kĩ no lâu, cày sâu tốt
80	Học cày giỏi
81	Trai tài đảm
82	Thiên binh vạn
83	Thiên vạn hóa
84	Tôn ti trật
85	Dục tốc đạt

Phần 2: Những vần thơ em yêu

STT	Thơ - ca dao
1	Việt Nam đất nước ta ơi! Mênh mông biển lúa đâu trời đẹp hơn Cánh cò bay lả dập dờn Mây mờ che đỉnh Trường Sơn sớm chiều. (Nguyễn Đình Thi)
2	Trái đất này là của chúng mình Quả bóng xanh bay giữa trời xanh Bồ câu ơi, tiếng chim gù thương mến Hải âu ơi, cánh chim vờn sóng biển. (Đinh Hải)
3	Cả công trường say ngủ cạnh dòng sông Những tháp khoan nhô lên trời ngẫm nghĩ Những xe ủi, xe ben sóng vai nhau nằm nghỉ Chỉ còn tiếng đàn ngân nga Với một dòng trăng lấp lánh sông Đà. Ngày mai Chiếc đập lớn nối liền hai khối núi Biển sẽ nằm簸 ngõ giữa cao nguyên Sông Đà chia ánh sáng đi muôn ngả Từ công trình thủy điện lớn đầu tiên. (Nguyễn Khuyển)

Phần 2: Những vần thơ em yêu

STT	Thơ - ca dao
4	Chắt trong vị ngọt mùi hương Lặng thầm thay những con đường ong bay Trải qua mưa nắng với đầy Men trời đất đủ làm say đất trời Bầy ong giữ hộ cho người Những mùa hoa đã tàn phai tháng ngày. (Nguyễn Đức Mậu)
5	Giàn giáo tựa cái lồng che chở Trụ bê tông nhú lên như một mầm cây. ... Ngôi nhà tựa vào nền trời sẫm biếc Thở ra mùi vôi vữa nồng hăng Ngôi nhà giống bài thơ sắp làm xong Là bức tranh còn nguyên màu vôi, gạch. (Đinh Hải)
6	Đồng làng vương chút heo mây Mầm cây tỉnh giấc, vườn đầy tiếng chim Hạt mưa mãi miết trốn tìm Cây đào trước cửa lim dim mắt cười. Quất gom từng hạt nắng rơi Làm thành quả - những mặt trời vàng mơ Tháng giêng đến tự bao giờ? Đất trời viết tiếp bài thơ ngọt ngào. (Đỗ Quang Huỳnh)

Phần 2: Những vần thơ em yêu

STT	Thơ - ca dao
7	Sáng chớm lạnh trong lòng Hà Nội Những phố dài xao xác hơi may Người ra đi đầu không ngoảnh lại Sau lưng thềm nắng lá rơi đầy. (Nguyễn Đình Thi)
8	Cánh đồng đang buổi ban trưa Mồ hôi thánh thót như mưa ruộng cày. Ai ơi, bưng bát cơm đầy, Dẻo thơm một hạt, đắng cay muôn phần! (Ca dao)
9	Bầm ơi, có rét không bầm? Heo heo gió núi, lâm thâm mưa phùn Bầm ra ruộng cấy bầm run Chân lội dưới bùn, tay cấy mạ non. (Tố Hữu)
10	Hai cha con bước đi trên cát Ánh mặt trời rực rỡ biển xanh Bóng cha dài lênh khênh Bóng con tròn chắc nịch. (Hoàng Trung Thông)
11	Tuổi thơ chở đầy cổ tích Dòng sông lời mẹ ngọt ngào Đưa con đi cùng đất nước Chòng chành nhịp võng ca dao. (Trương Nam Hương)

Phần 3: Các cặp từ đồng nghĩa

1	đau - nhức
2	té - ngã
3	xe lửa - tàu hỏa
4	đòi hỏi - yêu cầu
5	thêu - dệt
6	đậu - đỗ
7	khuy - cúc
8	gan dạ - can đảm
9	sung túc - đầy đủ
10	vua - bệ hạ
11	mệt - nhọc
12	phụ huynh - cha mẹ
13	ngây thơ - ngô nghê

14	lương y - bác sĩ
15	chiến trường - mặt trận
16	thông minh - sáng dạ
17	kiên cường - bất khuất
18	khúc khuỷu - quanh co
19	phong cảnh - cảnh quan
20	quán quân - vô địch
21	bạch vân - mây trắng
22	khổng tước - chim công
23	đất nước - giang sơn
24	lão luyện - thành thạo
25	quả thơm - quả dứa
26	mải mê - say sưa

Phần 3: Các cặp từ đồng nghĩa

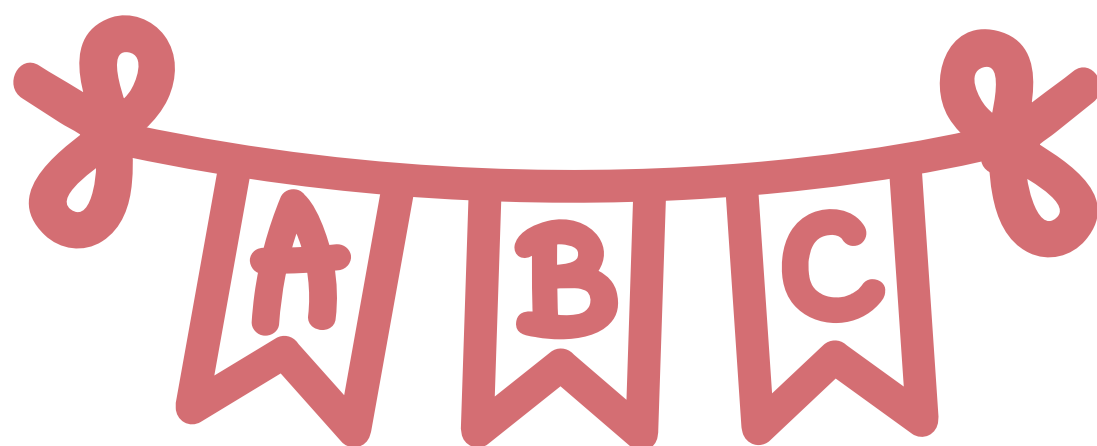
27	kiên trì - nhẫn nại	40	cường điệu - phóng đại
28	bao la - bát ngát	41	ái quốc - yêu nước
29	trung thực - thật thà	42	phú quý - giàu sang
30	vui vẻ - sung sướng	43	nỗ lực - cố gắng
31	khổ cực - khổ sở	44	cổ vũ - động viên
32	độ lượng - vị tha	45	cơ đồ - sự nghiệp
33	cẩn thận - kĩ càng	46	lãng nhãng - rắc rối
34	xảo trá - gian xảo	47	đăng trí - lơ đãng
35	tức giận - phẫn nộ	48	đau đớn - xót xa
36	giúp đỡ - trợ giúp	49	trinh anh - lạnh lợi
37	hi vọng - mong chờ	50	xinh xắn - xinh đẹp
38	chính trực - thẳng thắn	51	bừa bãi - lộn xộn
39	nhANH NHẸN - hoạt bát	52	lực lưỡng - vạm vỡ

Phần 3: Các cặp từ đồng nghĩa

53	lạc quan - yêu đời	66	hấp dẫn - cuốn hút
54	nhộn nhịp - tấp nập	67	lấp ló - thập thò
55	nguy nga - trắng lệ	68	lẻ tẻ - rải rác
56	gồ ghề - mấp mô	69	tuyên dương - khen ngợi
57	êm ái - êm ả	70	vui tính - hài hước
58	yên ả - yên bình	71	sảng khoái - khoan khoái
59	ích kỉ - hẹp hòi	72	khuyết điểm - thiếu sót
60	gần gũi - thân thiết	73	tròn trĩnh - tròn trịa
61	siêng năng - cần cù	74	óng ánh - lấp lánh
62	mảnh mai - thanh mảnh	75	xe hơi - ô tô
63	mũm mĩm - mập mạp	76	niềm nở - đôn đả
64	gọn gàng - ngăn nắp	77	luật lệ - quy định
65	chân lí - lẽ phải	78	cẩn trọng - cẩn thận

Phần 3: Các cặp từ đồng nghĩa

79	sơn hà - sông núi	90	thương gia - doanh nhân
80	chon von - chót vót	91	thảng thốt - ngạc nhiên
81	công an - cảnh sát	92	mưu trí - thông minh
82	vừa ý - bằng lòng	93	ứng dụng - vận dụng
83	rủ rê - lôi kéo	94	trắng trẻo - trắng nõn
84	kì ảo - huyền ảo	95	bằng hữu - bạn bè
85	bàn ủi - bàn là	96	bất hòa - mâu thuẫn
86	của cải - tài sản	97	gia quyến - người nhà
87	lật lọng - bạc bẽo	98	hành tung - tung tích
88	phát biểu - trình bày	99	thăm thính - thăm dò
89	chỉ huy - lãnh đạo	100	hiếu thảo - hiếu hạnh

Phần 4: Các cặp từ trái nghĩa

1	vinh	><	nhục
2	thân mật	><	xa cách
3	quyết chí	><	nản chí
4	hi vọng	><	thất vọng
5	hạnh phúc	><	bất hạnh
6	ấp úng	><	lưu loát
7	bằng phẳng	><	nhấp nhô
8	ưu điểm	><	nhược điểm
9	nghèo khổ	><	giàu sang
10	giữ gìn	><	phá hoại
11	trật tự	><	hỗn loạn
12	an toàn	><	nguy hiểm
13	lạc quan	><	bi quan

14	chính nghĩa	><	phi nghĩa
15	lịch sự	><	suồng sã
16	chậm chạp	><	nhANH NHẸN
17	khỏe mạnh	><	ốm yếu
18	kiêu căng	><	khiêm tốn
19	thận trọng	><	liều lĩnh
20	nhút nhát	><	bạo dạn
21	ẩm ướt	><	hanh khô
22	biến mất	><	xuất hiện
23	ngay ngắn	><	xiêu vẹo
24	bắt đầu	><	kết thúc
25	bận bịu	><	rảnh rỗi
26	phi pháp	><	hợp pháp

Phần 4: Các cặp từ trái nghĩa

27	bất khuất	><	khuất phục
28	nhỏ bé	><	to lớn
29	mập mạp	><	gầy gò
30	bí mật	><	công khai
31	thong thả	><	vội vàng
32	cá nhân	><	tập thể
33	cầu thả	><	cẩn thận
34	chia li	><	sum họp
35	chính diện	><	phản diện
36	chia rẽ	><	đoàn kết
37	cố định	><	thay đổi
38	cứng cỏi	><	mềm mại
39	san sát	><	lừa thừa

40	thuận lợi	><	khó khăn
41	đắng cay	><	ngọt bùi
42	hạ	><	thượng
43	thiên	><	địa
44	gốc	><	ngọn
45	đông đúc	><	vắng vẻ
46	đơn giản	><	phức tạp
47	nhanh nhẹn	><	chậm chạp
48	hậu phương	><	tiền tuyến
49	khô héo	><	tươi tốt
50	hoang phí	><	tiết kiệm
51	ngăn nắp	><	bừa bộn
52	nông cạn	><	sâu sắc

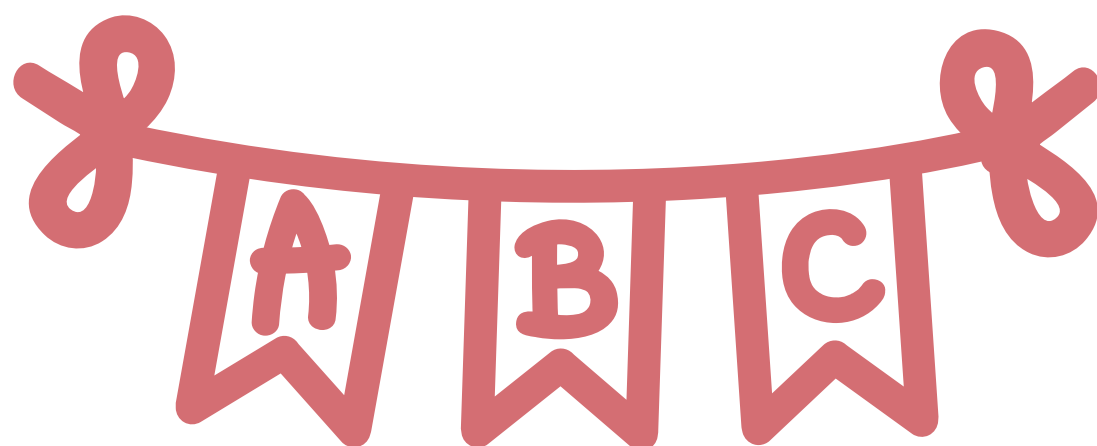
Phần 4: Các cặp từ trái nghĩa

53	phi thường	><	tầm thường	66	khen thưởng	><	trừng phạt
54	hùng vĩ	><	nhỏ bé	67	tranh giành	><	nhường nhịn
55	chuyên nghiệp	><	nghiệp dư	68	may mắn	><	xui xẻo
56	khờ dại	><	khôn ngoan	69	cao thượng	><	thấp hèn
57	cá nhân	><	cộng đồng	70	tán thành	><	phản đối
58	cảnh giác	><	lơ là	71	đầu tiên	><	cuối cùng
59	bình tĩnh	><	nóng nảy	72	vạm vỡ	><	gầy gò
60	ánh sáng	><	bóng tối	73	bình minh	><	hoàng hôn
61	mạnh mẽ	><	yếu ớt	74	vô tình	><	hữu ý
62	quá khứ	><	hiện tại	75	hưng thịnh	><	suy vong
63	yên lặng	><	ồn ào	76	nặng nề	><	nhẹ nhõm
64	hiền lành	><	độc ác	77	phân tích	><	tổng hợp
65	bẩn thỉu	><	sạch sẽ	78	nông	><	sâu

Phần 4: Các cặp từ trái nghĩa

79	bỗng	><	trầm
80	náo nhiệt	><	yên ắng
81	rõ ràng	><	mơ hồ
82	tự tin	><	tự ti
83	thoải mái	><	khó chịu
84	tròn trịa	><	méo mó
85	phân tán	><	tập trung
86	xù xì	><	nhẵn nhụi
87	cởi	><	thắt
88	xinh đẹp	><	xấu xí
89	thú vị	><	nhàm chán

90	ân	><	oán
91	căng	><	chùng
92	giống nhau	><	khác nhau
93	mùa đông	><	mùa hè
94	công nhận	><	phủ nhận
95	trong veo	><	đục ngầu
96	đa số	><	thiểu số
97	đại	><	tiểu
98	phúc	><	họa
99	nhật	><	nguyệt
100	nhập	><	xuất

Phần 5: Nhóm từ cơ bản

Hãy gạch chân dưới một từ không thuộc nhóm:

Ví dụ: ngày, giờ, năm, khúc, mùa

1	<i>nhi đồng, trẻ em, tuổi trẻ, trẻ con, thiếu nhi</i>
2	<i>thầy cô, bạn bè, lớp trưởng, phòng học</i>
3	<i>học sinh, học trò, học bài, học viên</i>
4	<i>cha mẹ, thầy cô, cô chú, anh chị</i>
5	<i>nhân ái, nhân dân, đồng bào, quần chúng</i>
6	<i>nhi đồng, trẻ trung, trẻ em, trẻ con</i>
7	<i>thương nhân, doanh nhân, nguyên nhân</i>
8	<i>trung úy, giáo viên, trung sĩ, đại tá</i>
9	<i>sách vở, tủ lạnh, thước kẻ, bút chì</i>
10	<i>ti vi, tủ lạnh, máy xúc, máy giặt</i>

Phần 5: Nhóm từ cơ bản

Hãy gạch chân dưới một từ không thuộc nhóm:

Ví dụ: ngày, giờ, năm, khúc, mùa

11	cuốc, liềm, ghế, xẻng
12	ô tô, xe máy, đường ray, xe đạp
13	đàn bầu, đàn nhị, đàn tranh, đàn vịt
14	chào mào, sáo sậu, mèo mun, chích bông
15	vịt, ngan, ngỗng, chó
16	cá heo, cá mập, cá sấu, cá thu
17	cá chép, cá voi, cá quả, cá mè
18	châu chấu, cào cào, bồ câu, đế mèn
19	sư tử, tê giác, mèo mướp, ngựa vằn
20	mai, đào, cúc, bơ

Phần 5: Nhóm từ cơ bản

Hãy gạch chân dưới một từ không thuộc nhóm:

Ví dụ: ngày, giờ, năm, khúc, mùa

21	cà rốt, khoai tây, hồng xiêm , khoai lang
22	na, nhãn, lúa, táo
23	ngây thơ, hồn nhiên, già nua, hiếu động
24	kính mắt, kính trọng, kính yêu, kính mến
25	chia rẽ, đoàn kết, gắn kết, gắn bó
26	hòa nhạc, hòa bình, hòa ca, hòa tấu
27	dạy dỗ, dạy bảo, giảng bài, giờ dạy
28	tranh vẽ, tranh chấp, tranh cãi, tranh đấu
29	vui vẻ, vui sướng, đau khổ, sung sướng
30	tài năng, trọng tài, tài ba, tài giỏi

Phần 5: Nhóm từ cơ bản

Hãy gạch chân dưới một từ không thuộc nhóm:

Ví dụ: ngày, giờ, năm, khúc, mùa

31	xinh xắn, xinh đẹp, xinh tươi, tươi tốt
32	vạm vỡ, lực lưỡng, yếu đuối, cường tráng
33	gan dạ, dũng sĩ, dũng cảm, can đảm
34	kiên trì, bền bỉ, nóng nảy, nhẫn nại
35	cần cù, lười biếng, chăm chỉ, siêng năng
36	nhân hậu, nhân viên, nhân từ, nhân ái
37	trung thực, trung hậu, trung tâm, trung kiên
38	công bằng, chim công, công tâm, công lí
39	bao la, yên lặng, bát ngát, mênh mông
40	chót vót, ngát ngây, chất ngát, vời vợi

Phần 5: Nhóm từ cơ bản

Hãy gạch chân dưới một từ không thuộc nhóm:

Ví dụ: ngày, giờ, năm, khúc, mùa

41	yên ắng, tĩnh lặng, ồn ào, yên tĩnh
42	thanh bình, hòa bình, thái bình, bình hoa
43	lạnh lẽo, buốt giá, lạnh nhạt, lạnh cóng
44	vi vu, vù vù, tí tách, vi vút
45	róc rách, rì rào, cót két, rì rầm
46	lích chích, líu lo, thánh thót, lộp độp
47	mùa xuân, mùa vụ, mùa hạ, mùa đông
48	thành phố, đô thị, nông thôn, thành thị
49	giang sơn, đất nước, Tổ quốc, thung lũng
50	lũ lụt, sóng thần, bão, sóng biển

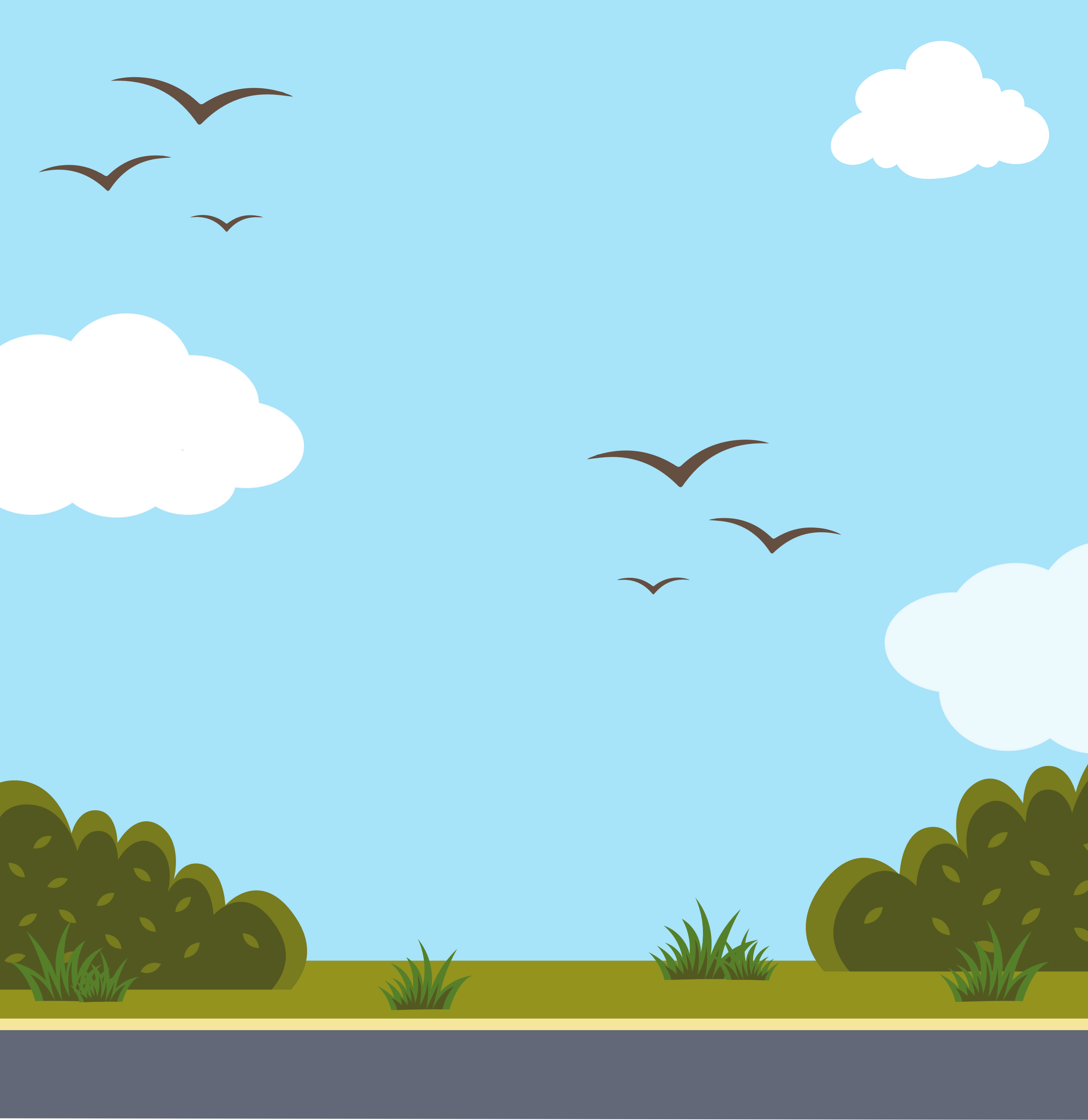
Phần 6: Đố vui - vui đố

STT	Câu đố
1	Là tên sao ở trời cao Bỏ nón thành thú bay vào cung trăng Nặng vào tuổi mãi thêm tăng Râu vào thì hóa người làm thủ công. Trả lời: Sao..... Các chữ:.....
2	Để nguyên tên một ngôi sao Bỏ dấu thì lại ngọt ngào hương thơm Thêm nặng bé vẽ tranh liền Thêm huyền thì giống bà tiên rất hiền. Trả lời: Sao..... Các chữ:.....
3	Không sắc thì chỉ là ba Đến khi có sắc hóa ra rất nhiều Bỏ đuôi mới thật là siêu Lớn hơn cả tổng của hai chữ đầu Trả lời: Đó là các chữ:.....
4	Để nguyên trái nghĩa với chìm Bỏ đầu thành quả ngon lành bé ăn Bỏ đuôi tiếng động vang trời Bị tai lại nhé không chơi chữ này. Trả lời: Đó là các chữ:.....

Phần 6: Đố vui - vui đố

STT	Câu đố
5	Từ gì mà lại lạ lùng Có 9 chữ h chỉ trong một từ? Trả lời: Đó là chữ
6	Sông gì đỏ nặng phù sa? Sông gì mà lại hóa ra chín rồng? Núi gì mà có chữ hồng? Núi gì ngựa trắng đứng trông đất trời? Trả lời:
7	Ba tỉnh đều có chữ “bình” “Phú” thì huyện đảo nghĩa tình có hai. Đó là những địa danh nào? Bạn ơi hãy thử viết vào xem sao. Trả lời: Tỉnh:..... Huyện đảo
8	Ai là ông Trạng thả diều? Ai người nhiều tuổi đỗ đầu Trạng Nguyên Hoa sen giếng ngọc điền tên Trạng Nguyên hai nước thì liền vinh danh. Trả lời: Ông Trạng thả diều Trạng Nguyên lớn tuổi nhất: Lưỡng quốc Trạng Nguyên:

TRẠNG NGUYỄN EDUCATION

Số 7, Ngõ 68, Trung Kính, Yên Hoà, Cầu Giấy, Hà Nội

1900633330

www.trangnguyen.edu.vn

www.facebook.com/trangnguyen.education

info@trangnguyen.edu.vn